

РЕШЕНИЕ

№ 180

гр. Велико Търново, 18.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО в публично заседание на двадесети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Станислав Стефански

Членове: ХРИСТО ТОМОВ
Ирена Колева

при участието на секретаря АЛБЕНА П. ШИШМАНОВА
като разглежда докладваното от Ирена Колева Въззивно гражданско дело № 20214100500834 по описа за 2021 година

за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по подадена от "П." ЕООД, ЕИК ***, чрез юрисконсулт Р.И., въззивна жалба против Решение № 74/02.08.2021г. по гр.дело № 522/2020г. по описа на Районен съд-Павликени в частта, в която са отхвърлени предявените от дружеството против ПЛ. Г. В. установителни искиове за вземане, произтичащо от договор за потребителски кредит № 3021939558/21.07.2017г., над присъдената сума за главница в размер на 1 410 лв. до претендирания размер от 1 696.55 лв. и за сумата от 747.72 лв., представляваща договорно възнаграждение за периода от 01.09.2018г. до 28.08.2019г., за които суми е била издадена Заповед за изпълнение по чл.410 ГПК № 125/22.05.2020г. по ч.гр.дело № 161/2020г. по описа на Районен съд-Павликени. Жалбоподателят счита, че в атакуваната част съдебният акт е неправилен, като излага подробни съображения в тази насока. Намира за неправилни изводите на съда за недължимост на претендираното договорно възнаграждение поради това, че в уговорения между страните по договора ГПР не е включено възнаграждение за пакет от допълнителни услуги, а ако то основателно бъде отчетено при формирането му, ще бъде налице противоречие на разпоредбата на чл.19 ал.4 ЗПК. Излага, че вследствие на това съдът неправилно и незаконосъобразно е направил прихващане на всички платени суми по

договора от дължимата главница. Прави искане за отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната му част и вместо него постановяване на друго, с което да бъде установено съществуването на вземане в полза на дружеството от ПЛ. Г. В. по процесния договор за потребителски кредит за претендираната главница над присъдената сума от 1 410 лв. до сумата от 1 696.55 лв. и за претендираната възнаградителна лихва в размер на 747.72 лв., ведно със законната лихва върху тези суми от датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК в съда до окончателното изплащане.

В срока по чл.263 ал.1 ГПК насрещната страна не е подала отговор на въззивната жалба и не е взела становище по същата.

В хода на проведеното съдебно заседание въззивникът поддържа в писмен вид позицията си по спора и направеното с въззивната жалба искане. Претендира направените във въззивното производство разноски за заплатена държавна такса, както и юрисконсултско възнаграждение.

Въззиваемата страна не се явява и не се представлява в съдебно заседание.

За да се произнесе по спора, настоящият съдебен състав намира следното:

Производството пред Районен съд-Павликени е било образувано по искова молба на „П.“ ЕООД, чрез пълномощник – юрисконсулт Р.И., срещу ПЛ. Г. В., с правно основание чл.422 ал.1 вр. чл.415 ал.1 ГПК, с искане да бъде прието за установено по отношение на ответника, че същият дължи на дружеството- ищец сумата от 2 286.50 лв., представляваща главница по Договор за потребителски кредит № 3030186595/04.04.2018г., сумата от 747.72 лв. – договорно възнаграждение за периода от 01.09.2018г. – 8.08.2019г. и сумата от 377.45 лв. – лихва за забава за периода от 02.06.2018г. – 28.08.2019г., ведно със законната лихва върху главницата от 28.02.2020г. до окончателното изплащане на вземането, както и с искане за осъждането му да заплати на ищеца сумата от 2 501 лв. – неизплатено възнаграждение по закупен пакет от допълнителни услуги по същия договор съгласно сключено споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги, за които суми е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.дело № 161/2020г. по описа на Районен съд-Павликени. Ищецът е изложил твърдения за сключен между него и ответника договор за потребителски кредит № 3030186595, по силата на който предоставил на последния кредит в размер на 2 500 лв., преведен по посочена от кредитополучателя банкова сметка за погасяване на задължения на същия към „ККМ“ ЕАД и остатъка от заетата сума по негова банкова сметка, със срок за издължаване 24 месеца, размер на месечната погасителна вноска – 154.55 лв., падеж – 1-во число от месеца, при уговорените в договора и посочени в ИМ ГПР и ГЛП. Посочил е, че договорното възнаграждение по кредита е предварително определено в погасителния план и възлиза на сумата от 1 209.20 лв. Изложил е твърдения, че едновременно с това ответникът избрал и закупил пакет от допълнителни услуги, съгласно сключено между тях споразумение, което не е условие за отпускане на кредита, срещу заплащане на възнаграждение в размер на 3001.20 лв. Посочил е, че така общото му задължение по договора за кредит и пакета от допълнителни услуги възлизало на сумата от 6 710.40 лв., с месечна погасителна вноска от

279.60 лв., дължима на всяко 1-во число от месеца. Твърди, че ответникът не изпълнявал точно поетите с договора задължения и направил плащане само на три пълни и една непълна погасителни вноски, като последното извършено плащане било от 24.10.2018г. Посочва, че с оглед допуснатата забава от длъжника и на основание т.12.3 от ОУ към ДПК, същият бил обявен за предсрочно изискуем с изпратено писмено уведомление до ответника за прекратяването му и за предсрочната изискуемост на задължението, получено лично от него. Поради неизпълнение на договорните задължения, дружеството подало заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК срещу ответника, въз основа на което било образувано ч.гр.дело № 161/2020г. по описа на Районен съд-Павликени. По същото се снабдило със Заповед № 125/22.05.2020г. за претендираните парични суми по процесния договор, с изключение на вземането за възнаграждение за пакета от допълнителни услуги, но в срока по чл.414 ал.2 ГПК ответникът подал възражение за недължимост на същите.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е подал писмен отговор на ИМ, в който е оспорил размера на претендираната главница по процесния договор за кредит поради несъобразени плащания от негова страна, оспорил дължимостта на претендираното възнаграждение по споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги поради развалянето му и на основание нищожност на договорните клаузи и оспорил претенцията на ищеца относно договорно възнаграждение в размер на 747.72 лв. на основание нищожност на клаузата поради противоречие с разпоредбите на чл.10а ал.2, ал.3 и ал.4 от ЗПК вр. чл.20 и чл.21 от ЗПК. Поради неоснователност на последната претенция е поискал отнасянето на платените от него суми за договорно възнаграждение към дължимата главница.

За да отхвърли исковата претенция на ищцовото дружество в частта за сумата от 747.72 лв. – договорно възнаграждение за периода от 01.09.2018г. до 28.08.2019г., съдът е приел, че в посочения в договора ГПР не е включено уговореното възнаграждение за предоставен пакет от допълнителни услуги, като формиращ ГПР елемент, но ако същото бъде закономерно и обосновано прибавено, то ГПР надхвърля лимита, установен в разпоредбата на чл.19 ал.4 ЗПК и на основание ал.5 на с.чл., клаузите относно вземанията, образувачи ГПР, вкл. и за възнаградителна лихва, са нищожни. При това положение съдът е приел, че със заплатената от ответника по договора сума в общ размер от 1090лв., същият е погасил главница в размер на 1410 лв. и е отхвърлил претенцията за главница в останалата ѝ част до пълния предявен размер от 2 286.50 лв.

От събраните по делото доказателства съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Безспорно е между страните и се установява от приложения по делото договор за потребителски кредит, че същият е бил сключен между тях, като дружеството-кредитор е предоставило на кредитополучателя кредит в размер на 2 500 лв. със срок на издължаване 24 месеца, с месечна погасителна вноска в размер на 154.55 лв., ГПР 49.89% и ГЛП 41.17%. Между страните е било сключено и представеното с ИМ Споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги, съгласно което кредиторът предоставя на клиента правото да

се възползва от допълнителни услуги, изразяващи се в приоритетно разглеждане и изплащане на потребителския кредит, възможност за отлагане или намаляване на определен брой погасителни вноски, възможност за смяна на дата на падеж и улеснена процедура за получаване на допълнителни парични средства, при изпълнение на специфични условия за всяка една от тях, съгласно уговореното в ОУ, срещу задължение на клиента да заплати на кредитора възнаграждение за предоставянето, респ. възможността за предоставянето на тези услуги в размер, посочен в точка VI от ДПК – общо 3001.20 лв., на месечни вноски, всяка в размер на 125.05 лв. Уговорено е, че възнаграждението за предоставянето на посочените допълнителни услуги става изискуемо с подписване на споразумението, както и че клиентът има право, но не е длъжен да поиска фактическото предоставяне на всяка от посочените допълнителни услуги по време на изпълнение на договора и че сключването на споразумението не е условия за сключване на ДПК или за получаването му при предлаганите условия.

По делото са представени Общите условия към ДПК, в т.15 от който са изрично посочени всички необходими условия, при изпълнение на които клиентът може да ползва пакета от допълнителни услуги. Посочено е, че реалното ползване на тези услуги влиза в сила от момента на одобрение на подаденото от клиента заявление, ведно с доказателства за събдяване на необходимите условия за ползването, от страна на кредитора.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259 ал.1 ГПК, от легитимирана страна, против обжалваем съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество. Съобразно правомощията си по чл.269 от ГПК въззивният съд следва да извърши служебна проверка относно валидността и допустимостта на обжалваното решение. Съдът намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмена форма, подписан е и е разбираем. Не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, в съответствие с предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, намира следното:

Доколкото уговореното в точка VI от процесния договор за кредит възнаграждение в размер на 3001.20 лв. за допълнителен пакет услуги съставлява скрит добавък към възнаградителната лихва и като такова следва да бъде включено в ГПР, съгласно чл.19 ал.1 от ЗПК, настоящият съдебен състав споделя изцяло правните изводи на контролираната инстанция. Съгласно цитираната законова разпоредба, ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, като в ал.4 на с.чл. е посочения неговия максимално допустим размер – пет пъти размера на законната лихва. В § 1 от ДР на ЗПК се съдържа легална дефиниция на понятието „общ разход по кредита за потребителя“ – това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни, такси и възнаграждения за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-

специално застрахователни премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаването на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Включените в този пакет услуги по своята същност представляват действия, обслужващи усвояването и управлението на кредита и не съставляват допълнителни услуги по смисъла на чл.10а ал.1 от ЗПК. Допълнителни са тези услуги, които нямат пряко отношение към насрещните задължения на страните по договора, т.е. по предоставяне на паричната сума и нейното връщане, ведно с договорената възнаградителна лихва на падежа, както в случая. Правилни са изводите на първоинстанционния съд, че с пакета от допълнителни услуги се въвеждат допълнителни разходи, в резултат на които общият разход по кредита за потребителя, съответно ГПР реално надхвърля 49.89% и се явява по-голям от законово допустимия петкратен размер на законната лихва, определен в чл.19 ал.4 ЗПК. На практика с уговореното възнаграждение за пакета от допълнителни услуги се заобикаля посочената разпоредба, тъй като то не представлява плащане за допълнителна услуга, а разход по кредита, с който се надхвърля допустимия размер на разходите по посочената разпоредба. Ето защо и на основание чл.19 ал.5 от ЗПК, както правилно е посочил и районният съд, клаузите, надвишаващи определените по ал.4, са нищожни, поради което уговорените с тях вземания са недължими.

Поради изложените съображения, настоящият състав напълно споделя извода в обжалваното решение за дължимост само на част от претендираната главница. От предоставената в заем сума ответникът е платил сумата от 1 090 лв. и доколкото не дължи уговорената възнаградителна лихва, остава дължима главница в размер на 1 410 лв.

Ето защо, исковата претенция на "П." ЕООД се явява неоснователна и в тази си част – за сумата над 1 410 лв., представляваща главница по процесния договор, и като такава следва да се отхвърли. Идентичен правен резултат е постановил и първоинстанционният съд, чието решение, като правилно и законосъобразно в обжалваните части, следва да се потвърди.

При този изход на делото, на въззивника не се следват разноски. Въззиваемата страна не е претендирала такива в настоящото производство.

Водим от горното и на основание чл.271 ал.1 от ГПК, Великотърновският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 74/02.08.2021г. по гр.дело № 522/2020г. по описа на Районен съд-Павликени в обжалваните части.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____